СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 185. НЮ ЙОРК І ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 20-го вересня 1946. No. 185. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, September 20, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ВИНАЙШЛИ ОТРУТУ ДЛЯ ВИНИЩЕННЯ ЛЮДСТВА БЕЗ БОЛЮ

Служба Хемічної Війни Злучених Держав винайшла найсильнішу досі звісну отруту, якої мала кістка ваги одної унції, вистарчить на винищення кожної людини у Злучених Державах і Канаді і то потайки та без болю. „Коли б прийшла Світова Війна III-та молім Бога, щоб вона не прийшла — це буде така війна, у якій переважна кількість людей може згинути від тихої, підступної, протилюдської зброї, яка не видасть ніякого звуку, не дасть остороги, не знищить фортів, ні кораблів, ні міст, а зможе вбивати людей міліонами" — таке сказав д-р Джералд Вендт, редактор журналу „Сайенс Илустрейтед Мегезин" вчасі дискусії, уладженої підприємством Дженерал Електрик у місті Скенектаді, Н. И. Він теж подав до відома, що на винахід цеї отрути уряд Злучених Держав посвятив $50,000,000, а це є дуже мала грошева сума в порівнанні з тією, яку видано на винайдення атомової бомби. Найзамітніше в цьому новому винаході це те, що отрута є невидима, бо її можна побачити щойно під мікроскопом і така дешева, що навіть мала нація може її виробляти у малій броварні, а тоді велика держава навіть з атомовою бомбою буде безсильна супроти тамтої.

ПРЕЗИДЕНТ БУДЕ ВИПОЛЮВАТИ КОМУНІСТИЧНЕ ЗІЛЛЯ З УРЯДУ.

Дженнінґс Рандолф, конгресмен з Вест Вирджінії, виявив у Вашингтоні, що президент Труман є готовий настановити комісію з урядовців, щоб „виполоти комуністів і інші підривні елементи з урядових становищ". Рандолф передискутував уже цю справу з президентом у Білому Домі. На тановлення такої комісії було доручене президентові окремою підкомісією палати репрезентантів, Комісія має бути назначена впродовж тижня. Комісія буде теж мати обовязок доручати конгресові проєкти законів для викорінення підривних людей з федеральної служби.

МОРЕЙ ХОЧЕ РЕЗИГНУВАТИ ЗІ СІО.

Филип Морей ще не заявив, чи він зрезигнує зі становища предсідника Конгресу Промислових Організацій, заки ще буде склúкана конвенція 19 листопада. Він має становище предсідника в юнії сталевих робітників і тому йому важко вести працю в СІО, де він мусів би перевести кампанію проти комуністів.

РУХ ЗА ПРИМУСОВЕ НАЛАДНАННЯ СТРАЙКІВ.

Домагання публики, щоб завести наладнування страйків при помочи примусового посередництва, може довести до припинення страйків — таке заявив віцепрезидент Краєвого Товариства Вирібників Волтер Чамблин на річнім зібранні Краєвого Товариства Нафтярів в Атлантик Сити. Він виказав на прикладі робітничих провідників у страйку моряків, як вони самі домагаються від уряду примусового посередництва. Чамблин висловив думку, що примусове посередництво значить тільки, що визначування урядом робітничої заплати, а це знову викличе конечність, щоб уряд теж назначував ціни продуктів.

ЗА КОНТРОЛЮ ЦІН ДЛЯ МОЛОЧНИХ ВИРОБІВ.

Адміністратор Цін Пол А Портер вийшов з домаганням назначити негайно ціни для молочних продуктів Деконтрольною Радою тому, що без такої контролі молоко, сир, масло можуть підскочити на ціні до такої висоти, що його будуть вважати за люксус.

ПЕРЕГОВОРИ В МОРСЬКІМ СТРАЙКУ НА МЕРТВІЙ ТОЧЦІ.

Зогляду на застій у наладнанні відносин між власниками кораблів й моряками на Західнім побережжі перервано переговори між страйкуючими юніями СІО і власниками кораблів у Ню Йорку. Щоб рушити справу з місця так званий „Комітет для Морської Єдности" рішив скликати екзекутивну раду з президентом СІО Мореєм до Вашингтону. Предсідник юнії моряків на Сході, Джозеф Корен заявляє, що якісь таємні сили з федерального уряду натискають на власників кораблів на Заході, щоб вони недопускали до згоди.

ПОМЕР БУВШИЙ НЕВІЛЬНИК ВАРТОСТИ $1,500.

У Йонгставн, Огайо, помер Джан Ватсон у віці 120 літ. Він походив з міста Рейлі в Норт Каролайні і був невільником аж до Громадянської Війни. Коли мав 10 літ, його купив власник плантації за $1,500. Від імені власника він прибрав собі імя. Після його увільнення він став до праці на кораблях на ріці Мисисипі.. Ватсон твердив, що він розмовляв з президентом Линколном. на себе звернув увагу щойно тоді, коли йому минуло 106 літ.

Ґрін на конвенції Американської Федерації Праці домагається припинення агресивности Росії

Незгоду в Організації Обєднаних Держав приписав советській Росії і її „комуністичним прислужникам" Вилйем Ґрін, предсідник Американської Федерації Праці на стейтовій конвенції цієї організації в Ракфорт, в стейті Ілиной. Він домагався припинення агресивної тактики з боку Росії і виявлення її способів у поширюванні комуністичної пропаганди серед націй з метою, щоб настроїти їх ворожо до Америки. Ґрін теж натаврував Конгрес Промислових Організацій (СІО) як організацію, опановану комуністами. При помочи СІО комуністи хочуть довести, що „Росія все має рацію в політиці, а Америка все є на злій дорозі".

ВОЛЕС ЗОБОВЯЗАВСЯ МОВЧАТИ ДО ПОКІНЧЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

Після розмови з президентом Труманом секретар торгівлі Генрі Волес оприлюднив заяву, що він „не буде виголошувати прилюдних заяв доки не буде покінчена конференція міністрів закордонних справ у Парижі". Для пояснення сказав, що під конференцією він розуміє теперішню Мирову Конференцію у Парижі.

Водночас з Білого Дому оприлюднено заяву, що секретар війни і секретар маринарки заперечують наче б то вони колинебудь заявлялися за те, щоб заатакувати Росію. Це є відповідь на місце в листі секретаря Волеса до президента, в якому він писав, що в Америці є група людей, яка хоче напасти на Совети, заки вони будуть мати атомову бомбу.

КОМІСІЯ ДЛЯ МАСОВОГО ШИРЕННЯ ПРАВДИ ВІД НАРОДУ ДО НАРОДУ

Із департаменту стейту оприлюднено, що Злучені Держави покличуть до життя сточенову комісію для співпраці з Організацією Обєднаних Держав у справах виховання, науки й культури. Вилйем Бентон, спеціяльний асистент департаменту стейту для Прилюдних Справ пояснює, що ця комісія гратиме важну ролю у масовім інформуванні одних народів просто від інших народів. Головною метою комісії буде вести боротьбу проти перепон, які тепер позаводжено в різних державах для передавання правдивих інформацій, бо 75 відсотків народів на світі поставлені тепер під цензуру урядів, а загалом поставлено 66 різних перешкд для поширення правди.

Америка пропонує прослідити усі прикордонні інциденти на Балканах

Американський представник в Раді Безпеки Гершел В. Джансон запропонував на засіданні Ради дня 18. вересня, щоби відповідний підкомітет прослідив усі інциденти здовж грецького кордону і не тільки в Альбанії, але теж в Югославії та Болгарії. Проте, пропозиція американського представника не була внесена у формі резолюції і тому прийнято тільки пропозицію голандського представника, в якій висловлюється надію, що Балканські країни у власному інтересі припинять дальші інциденти. Дальші наради над грецькою справою відложено на пропозицію американського представника на два дні, щоб дати можність поодиноким делегаціям порозумітися зі своїми урядами. Підчас дебат доходило знова до гострої виміни слів між представниками Советського Союзу і його сателітів та західними державами. Американський представник заявив, що Америка відкидає „без кваліфікації" советську піддержку обвинувачень Мануїльського, бо вони є не суттєві та висловив надію, що більшість представників прийме австралійську пропозицію, щоби цю справу зняти з порядку нарад. З гострою критикою внесень Мануїльського та його самого виступив британський представник, називаючи його обвинувачення „обманом з безсумнівною метою", „очевидним абсурдом", „теревенями" і т. п. та домагався, щоб їх з місця відкинути.

ПОЛЯКИ ОСТЕРІГАЮТЬ СОЮЗНИКІВ ПЕРЕД БОЛЬШЕВИКАМИ.

Делегація американських поляків, яка на чолі з президентом Польсько-Американського Конгресу Карлом Розмареком перебувала в Парижі та вручила Мировій Конференції меморіял з протестом від 6,000,000 американських поляків проти большевицької окупації Польщі, виїжджає цего тижня на інспекцію таборів 500,000 польських скитальців. В розмові з американськими кореспондентами К. Розмарек заявив, що Польщу не тільки позбавлено державної суверенності, але й оточено її заговірною мовчанкою. Розмарек остерігав союзників, що коли б вони відкликали свої війська з Німеччини, то большевики дуже швидко будуть в Парижі.

АМЕРИКА І АНГЛІЯ ВІДКИДАЮТЬ КРОВОЖАДНІ ДОМАГАННЯ БОЛЬШЕВИКІВ ЩОДО СКИТАЛЬЦІВ.

Справа скитальців та Міжнародної Організації для них продовжують бути предметом нарад відповідного підкомітету Економічної та Соціяльної Ради О.Д. На засіданні для 18. вересня представник Ливану домагався, щоби не дозволяти еміграцію скитальців в мандатні території Обєднаних Держав, або б. Ліги Народів (як напр. Палестина) без попереднього порозуміння з народами цих територій. Відкинено цілий ряд большевицьких домагань, головно щодо примусової репатріяції. Відкинено теж большевицьке домагання, щоб їм дати листу скитальців, які перебувають в англо-американських таборах та домагання заборони протисоветської і проти-репатріяційної пропаганди. Большевики дальше домагалися, щоби нова Міжнародня Організація не забезпечувала скитальців харчами, що з черги відкинено на американсько-британську пропозицію, бо не Советський Союз, а тільки Англія і Америка дають головний вклад в буджет цеї організації і роблять це власне з гуманітарною метою зберегти міліон людей від голодової смерти.

ЧИ ВАШЕ ЗАМОВЛЕННЯ Є ТЕЖ ТУТ? — Листи прибувають цілими мішками, а телеграми цілими оберемками до бюра Фенві Парк у Бостоні із замовленнями на карту вступу на світову серію в бейзбол. У грі беруть участь такі бейзболові ліґи: Бостон Ред Сакс і Амерікен Ліґ. На образку є пані Марія Кадоґан серед перших мішків із замовленнями на тикети.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ЗНОВА ДОМАГАЄТЬСЯ БІЛЬШОСТІ ДВОХ ТРЕТІХ ГОЛОСІВ

Підчас нарад політичної і територіяльної комісії Мирової Конференції советський представник Ніколай В. Новіков нагло знова зажадав більшости двох третіх голосів у вирішуванні поодиноких справ та поновив советське твердження, що Франція не була голосуючим членом будької комісії в справах проєктів договорів з Дунайськими країнами. Це викликало велике здивовання, бо Франція власне голосувала без обмежень. Советські домагання перепали. Ухвалено деякі клявзулі в договорах з Мадярщиною, Болгарією та Італією. Советський представник Андрей Вишинський знова виступив проти американсько-британсько-французької пропозиції щодо повновластей губернатора міжнародної території Трієсту.

ПРОПАВ ТРАНСАТЛАНТИЙСЬКИЙ ЛІТАК З 44 ОСОБАМИ.

Транспортовий літак DC-4, що був на службі бельгійської трансатлянтійської повітряної лінії Сабена та на якому було 37 пасажирів і 7 членів залоги, пропав десь поза загально вживаною повітряною лінією на Нюфандленд (Нова Фунляндія). Досі ще не відомо, чи він був змушений до висадки, чи розбився, хоча на цю тему кружляють всілякі здогади. Інтензивні пошукування не дали ще висліду.

СОВЄТСЬКА РУКА ЗА КОМУНІСТИЧНОЮ РОБОТОЮ В ГРЕЦІЇ.

З Атен повідомляють, що ціла підривна робота комуністів в Північній Греції є „під закордонним впливом". Інтензивні комунікаційні саботажі при допомозі підкладання мін та висаджування в повітря мостів, як теж комуністичний терор і провокації проти цивільного населення вказують на подвійну ціль цеї роботи: 1. Стягати репресії уряду, щоб могти обвинувачувати його перед світом за „фашистські методи" та 2. Підготовити ґрунт для територіяльних змін в користь Югославії, зглядно Болгарії. Згідно з повідомленнями зі Салоніки на югославсько-грецькому кордоні 100 советських офіцерів наглядають над военною підготовкою і в останніх днях туди перекинено ще дальших дві югославські дивізії.

Британська амбасада в Атенах повідомила, що „згідно з договоренням з королівсько-грецьким урядом" минулого місяця, британська середземно-морська флота прибуде на грецькі води 20 вересня і залишиться на них до 3-го жовтня. Грецьке Головне Командування повідомило, що не має бази до тверджень про безпосередню загрозу ворожого наїзду на Грецію та що подібні твердження належать до „війни нервів", яку зараз ведеться проти Греції.

СОВЄТСЬКА ПРОПАГАНДА ПРОТИ АМЕРИКИ И АНГЛІЇ.

Московське радіо передало статтю з „Нових Часів", в якій гостро атакується американсько-британську військову політику в поодиноких країнах, та насамперед творення військових баз. Советська пропаганда обвинувачує американсько-британські окупаційні війська, що вони „поширюють безпорядки" та „проливають кров" і при цьому протиставляє їм „мирну" советську військову політику. Большевицька пропаганда твердить, що Англія й Америка збільшують свої окупаційні сили, промовчуючи факт, що власне ці країни вже три рази переводили широко-закроєну демобілізацію своєих сил в окупованих країнах..

ЗМІНИ В ІТАЛІЙСЬКОМУ УРЯДІ

З Риму повідомляють про відставку міністра скарбу Елікармо Корбіно, на місце якого іменовано Джіованні Баттіста Бертоне, який був уже підсекретарем фінансів в італійському перед-фашістівському уряді. Кріза італійського уряду, яка тривала два тижні, цим закінчилася при спільному зусиллі всіх партій, з огляду на вирішування долі країни на Мировій Конференції в Парижі.

ГОЛОД В УКРАЇНІ.

УПС повідомляє, на підставі тверджень очевидців, які в останньому часі втікли зі Советського Союзу, що в Східній Україні відчувається дошкульний брак харчів. В Західну Україну втікають масово мешканці східних областей, без різниці національностей. Вони прокрадаються нелегально та заповнюють підвали і сутерини в малих і більших містах. Це потверджують теж листи від українців, що їх вивезено на Схід. В такій голодній обстановці зростає хвиля незадоволення серед населення, що проявляється в щораз частіших масових виступах проти комуністів. Населення Советського Союзу живе ще надіями, що війна і розвал советської імперії врятує їх від неминучої повільної смерти з голоду та злиднів.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВОЄННА ГІСТЕРІЯ В ЕВРОПІ

Водночас з критикою на промову секретара торгівлі Генрія Волеса наспіли вісти про воєнну гістерію в Европі. Про це заговорили кореспонденти газет, не звязуючи з ними промови Волеса. Можливо, що промова Волеса про угодовство супроти Совєтів трапилася незалежно від цих настроїв, але теж можливо, що вона й мала на цілі успокоїти світ, що Америка не хоче війни.

Бо саме у цьому диво: ніхто не хоче війни, а кожен про неї говорить!. Отверто про цю справу згадав конгресмен Вилйем Р. Там з Огайо, який щойно вернувся з Европи і який склав звіт президентові Труманові зі своєї поїздки по Німеччині. Він висловився про це так: „Коли можливе втягнути когось у війну розмовами, то так роблять европейці своїми розмовами впродовж двацять чотири годин на день". Очевидно, що це походить з цього відвічного переконання, що війна є єдиним способом для вирішування спорів. Европейці ще не освоїлися з думкою, що на це й існує Організація Обєднаних Держав, щоб до війни не допустити і що ця О.О.Д. ще відбуває засідання і що пробує вигладжувати непорозуміння.

„Безпосередно з Парижа присилає телеграми Лудвел Денні до синдикату газет Скрипс Гаверда з описом настроїв серед делегатів і пресових кореспондентів на Мирову Конференцію. Він каже, що в Люксембурській палаті тільки й можна почути питання: „Чи справді Росія пре до війни? Чи вона доволі сильна, щоб вести велику війну?" У відповідь на ці запитання Денні передає погляди, зібрані серед делегатів та серед кореспондентів. Вони прийшли до висновку, що Росія лише сипле погрозами на конференції в Парижі і в Раді Безпеки Обєднаних Держав. Ціллю погроз є бажання закрити свою слабість у домашніх відносинах. Головно слабістю Росії є не лише знищення внаслідок останньої війни, але ще й недорід збіжжя на Україні внаслідок посухи.

Хоч інші околиці нагородили недорід на Україні, то Росія не може зібрати відповідних харчових резерв. Совєти наражаються навіть на небезпеку свободолюбних настроїв у червоній армії тим, що тримають багато дивізій в Австрії, Німеччині й інших країнах, бо не можуть дати армії прожитку в своїй державі.

Другим недомаганням Совєтів є недостача фабрик і мащин для виробу зброї й тому вони виробляють амуніцію й зброю в окупованих ними державах.

Із згаданих ревеляцій про воєнну гістерію в Европі, а зокрема в Росії замітне те, що Росія сама ширить пострах перед своєю силою, якої наділі їй бракує. З цього виходило б, що Росія переконана, що проти неї приготовляється війна й тому сама страшить інших. А це саме причиняється до мобілізації сил проти неї, хоч війни ніхто не хоче.

АБИ БУЛО ЯСНО

Америка — це свобідна країан. У нас кожний громадянин є „невинний", як довго йому законно не докажеться будь-якої вини, або не зловиться на „гарячому". Як іде про справи з політичною закраскою, то під цим оглядом в Америці існує ще більше, можна б сказати, безконтрольна свобода, яку повністю використовується як з американського так і з закордонного боку. Наявним доказом того може послужити заповіджене на неділю виразно проти-американське большевицьке збіговище, що відбудеться в Ню Йорку під назвою Третього Американсько - Словянського Конгресу.

Історія цеї пятиколонної большевицької організації, що підшивається безправно під назву американських словян, відома. Її заложено в 1942 році з подвійним завданням: 1. Поширювання большевицької ідеології в Америці 2. Активна піддержка советсько - російської імперіялістичної політики з „американського" боку. Для подібних цілей в Европі та в інших частинах світа створено т. зв. Всеславянський Комітет в Москві, філією якого практично являється теж американський. Назву словян Росія завжди вміла використати для своїх імперіялістичних цілей, використовує її теж російський большевзим. До програми „все-словянської" пятиколонної большевицької політики в світі, належить теж найближчий „конгрес" американських пятиколонників.

Особистий склад цего „конгресового" комітету, заповіджені учасники і „гості", як теж завдання і плани та ціль цего збіговища говорять самі за себе. Президентом конгресу є відомий п. Леон Кршицкі, що на початку цего року відбув поїздку по царстві Сталіна і порівнюючи свого „вождя" з британським премієром Чорчилем, заявив: „Дві людини... стали сьогодні символами двох життєвих шляхів: один (Чорчил) реакційного Торизму і архаїчної колоніяльности, а другий (Сталін) динамічного соціялізму, визволення европейських народів від їх півфевдального і про-фашистського режимів". В своїй подорожі він відвідав теж Сталінового намісника в Білгороді та привітав його словами: „Югославський Джордж Вашингтон — маршал Тіто!" Факт, що цей югославський „Дхордж" стріляє зараз в мирних американських летунів та на кожному кроці провокує Америку, має бути теж „точкою" на згаданому большевицькому збіговицьку, бо як виходилоб з повідомлень пятиколонної преси, „американські словяни" вже протестували і дальше думають протестувати проти того, що американці не дозволяють Тітові стріляти в них, як у воробців.

Докищо розіслано „Відозву до всеславянської американської молоді", підписану м. і. теж Джорджом Пірінским, що є секретарем екзекутиви цего „конгресу". Завданням відозви є підготовка до створення „Національної Ради клюбів словянсько - американської молоді... що була б центром і координатором словянської молоді в Америці". Джордж Пірінскі є бувшим редактором болгарсько - македонської комуністичної газети „Зазнаніе".

Дейлі Воркер з 2. вересня замашисто повідомляє, що в пятиколонному з б і г о в и щ у візьмуть участь біля 2,000 делегатів, а московська „Ізвестія" з 20. серпня зраджує дещо більше (бо вона в „центрі" і більше знає) і з її повідомлення довідуємося хто гратиме головну роль на тому конгресі „американських словян". Бо що ця роль припаде спеціяльним висланникам Сталіна, про це не має сумніву, хоча воно й так не виглядало б. Сталінську делегацію очолює генерал Александер Гундуров, **президент „Всесловянського Комітету" в Москві,** а належать до неї товаріщі Олександер Корнійчук, Ванда Васілевска, проф. Тімофей Горбунов, „герой Советського Союзу" Василь Козлов, секретарка „анти-фашистської Ліги советської молоді" Лідія Воїнов та інжинір Олександер Єгурнов. Факт, що учасником першого пятиколонного збіговища був м. і. теж Оскар Лянге, сьогодні „польський" амбасадор у Вашингтоні, говорить теж за себе.

Усі ці речі пригадуємо коротко більше для інформації, бо щодо характеру і мети заповідженого пятиколонного конгресу в Ню Йорку ніхто в Америці не має сумніву. Ми тільки для порядку стверджуємо:

1. Так званий „Американсько-Словянський Конгрес" не має нічого спільного ані з Америкою, ані зі словянами, якщо не враховувати цего, що він відбудеться в Америці та що в ньому візьмуть участь теж деякі американці словянського роду.

2. Цей конгрес є виразно під впливом закордонних сил, ворожих Америці та американському народові.

Вважаємо, що американці словянського роду та їх організації повинні поробити відповідні заходи, щоби виказати як перед нашим урядом так і перед американським загалом справжній характер і ціль цего конгресу та запротестувати проти надуживання імені поодинокик словянських народів, з яких ми походимо, як теж проти надуживання американської свободи для протиамериканської роботи.

Микола Чубатий.

Пора заокеанським українцям впімнутися за братів

Положення українських скитальців в Европі стало немов на мертвій точці. З листів, що продістаються зі всіх трьох окупаційних зон, себто американської, британської та французької віє якоюсь гробовою безнадійністю. Люди не бачать перед собою ніякої майбутности, бо теперішність болюча та допроваджуюча людину до божевілля. Вже Біг зна який раз переводять комісії провірку скитальців так немов дотеперішні провірки з насильними депортаціями булиб невистарчаючі. Вистарчить, щоби на якійсь міжнародній організації представник червоного уряду звичаєм советського обчернювання та брехні підніс свій ехидний голос, що в таборах скриваються націсти та фашисти, а зараз демократичні окупаційні влади беруть це за добру монету та переводять чистку — „скрінінг".

Ясне, що всі українці скитальці є заклятими ворогами Совєтів найлютіших окупантів української батьківщини. З тим хиба ніхто з українців самостійників й не таїться, а це вже вистарчаюче, щоби всіх навіть бувших резидентів націстичних концентраційних таборів клеймити націстами. Зрештою нині вже в термінольоґії большевиків й американці та британці це все реакціонери та фашисти. Тому крайня пора вже раз положити кінець б е з п і д с т а вному мальтретованню л ю д е й та шарпанню їх нервів, що вже й так стоять на межі божевілля. Зрештою останні листи таки доносять про факти доволі поширеного божевілля с е р е д скитальців. Чиж інакше бути може? Бо й нерви людини мають свою границю видержаности. А сім літ пережитих під націстами, комуністами, під загрозою насильних депортацій, а тепер знов ще якихсь комісій можуть людину з пересічними нервами довести до божевілля. Цьому мусить вже раз бути положений кінець.

Відмежування скитальців від світа.

Замітне в останнім часі явище, що мимо майже правильного получення з окупованою Німечиною листів приходить щораз менше а сотки листів пропадають у безвістях канцелярій ЮНРР-и, цензури та поштового німецького апарату. Видані зарядження влади, що скитальці можуть писати тільки в чотирьох мовах — англійській, французькій, німецькій та російській прямо відтяли 90 відсотків скитальців, простолюдин від світа, бо вони ніодної із тих мов не знають.

Слід признати, що таки ще в окупаційній американській зоні є життя сяко тако можливе. Натомісць вже получення з британською окупаційною зоною в Австрії та з французькою окупаційною зоною таки дуже важке. Листи, які передістаються з британської окупаційної зони в Австрії з Ґрацу та Клягенфурту та околиці говорять, що допомоги ЮНРР-и там так як не має. Люди прямо голодують, бо новий австрійський уряд викидає з праці всіх чужинців та натискає, щоби вони виносилися з Австрії. Та де, ніхто не знає та не вміє сказати. І це саме найважча проблема.

Мова тільки про переселення а не про поворот скитальців.

Справа повороту українських скитальців „на родіну" вже так ясна, що її шкода хиба всяким „скрінінґовим комісіям" й порушувати. Українцям немає повороту під большевицьку владу на батьківщину, яку так горячо люблять. На Україні панує терор, релігійні переслідування та пекло для всіх активних українців. Тому проблему понад 350 тисяч українських скитальців в Німеччині, треба ставити ясно та заокеанським українцям треба в цій площині домагатися позитивної розвязки тої справи.

Подавляюча більшість українських скитальців в західній Европі це західні українці, яким всупереч постановам Атлянтійського Чартеру, тільки для заспокоєння кровожадних амбіцій Сталіна договорами в Ялті відібрали аліянти батьківщину. Раз ці міжаліянтські договори відібрали соткам тисяч українців батьківщину, так їх обовязком є дати тим людям без батьківщини, переслідуваним та гоненим за віру та за свої політичні переконання нову батьківщину. Справу треба ставити в такій площині, бо такою є дійсність.

Саме тепер зачинає ставати актуальною справа переселення всіх скитальців з Европи. Чуємо, що вже поважні відділи армії Андерса мають бути ульоковані одні в Канаді, другі в Бразилії чи Арґентині.

На сторінках американської преси ведеся тепер вже жива дискусія на тему побільшення американської і м і ґ раційної квоти, щоби впустити нових скитальців теж до Америки.

Другі національні ґрупи роблять заходи за своїх краянів, вносять петиції до президента, урґують сенаторів та конґресменів, мобілізують публичну опінію американського громадянства. Тільки з нашого боку чогось не видко ніякої подібної акції. Станеся якесь надужиття в Европі так пишеся меморіял, але над позитивною розвязкою справи скитальців небагато робиться на зовні.

Правда оба Комітети Конґресовий Комітет та Комітет Канадійських Українців мають пляни праці, є окремі референти для справ переселення, але ці пляни наших політичних представників та наших допомогових установ ледви чи поступлять наперед, коли ми не вийдемо з наших комнат нарад перед американське та канадійське громадянство та не поставимо справи наших скитальців на сотках публичних віч з участю тих конґресменів та сенаторів, що за пару місяців будуть потребувати голосів американських українців.

Піоніри говорять в справі своїх братів.

Наші домагання це не пусті та не неузасаднені домагання. Половину зах. Канади українські переселенці зробили з дикого степу урожайною та культивованою країною.

Позірно може видаватися, що в Злучених Державах наші брати не положили піонірських заслуг. Так на ділі не є. Під тим оглядом немає різниці поміж галицькими українцями, закарпатськими русинами чи лемками. Всі вони своїм потом теж розбудовували вуглянний промисл в Пенсилванії разом з другими европейськими виселенцями. Неодна десятка українців розбудовуючи цей нерв американського господарського життя лишилися на віки в тих своїх коморах праці. Поміж другими европейськими імігрантами також українці своїми руками пробивали американські пишні нині шляхи, а поважний процент їх поту та їх труду йшов на спільну розбудову цеї країни, що нині стала заздрістю цілого світа.

Тому справедливість вимагає, щоби також частина братів тих українських піонірів дістала право вїзду до тої розбудованої країни свободи, коли на їх старий край прийшли буревій та люте переслідування за релігію, за спосіб життя українських батьків, дідів та прадідів.

Заокеанські українці мусять поставити теж собі означену ціль пляново підготовану та до неї прямувати. По моїй думці справедливим є домагання канадійських українців, щоби до Канади впустити хоч 150 тисяч українських скитальців, бо в розвою Канади відсотково український труд дав найбільший відсоток піонірської праці. Справедливим є домагання, щоби до Злучених Держав домагатися впустити 100 тисяч українських переселенців, до Бразилії та до Арґентини по 50 тисяч.

Поставивши собі таку ціль, заокеанські українці мусять ту справу як справу справедли-

---

ОЛ. ЛУГОВИЙ — Права автора застерігається.

БУРЕВІЙ

Повість з часів Революції в Росії і Східній Україні в 3-х частинах.

(Другий том трильоґії „ОГНЕМ І КРОВЮ").

ПЕРША ЧАСТИНА

49)

Зміна державы коням почала вилазити боком, вже через два дні. Запасів живности полки більше чим на три дні не мали ніколи, і в часах маневрової, полевої війни. В окупному висиджуванні на одному місці впродовж довгих місяців наладжено реґулярну доставу. Тимто полки запасалися харчами на день, півтора. „Познахорили" щось генерали жандармерії... І ось, замісць хліба, круп, мяса, цукру — полкам почало інтендантство відпускати заржавлені оселедці й сочевицю... Коням, хоча вони українізувалися надто повільно, привозили стухле сіно, наполовину з остюками ячмінь... І в тому ще не булоб великого лиха, — якось до трави докалаталиб... Несподівано коні зачали гинути. Третього дня по мітінгу в обох полках згинуло семеро коней, з десяток інших на той світ наставилося. Причин смерти полкові ветеринарі не могли знайти: коні ситі, добре чищенні... Зароджувалося підозріння про чиюсь підступну руку. Другого дня згинуло більш десятка. І зовсім несподівано знайшлася причина.

Гусар другої сотні Стельмашенко одержавши шість фунтів ячменю приніс пайку своему гнідому. А що самий був добрий господарський син, спорудив коневі дерлвяну скриньку, „кормушку", щоб зерно не розсипалося. Висипав ячмінь у кормушку, аж бачить, — щось блисло. Товчене шкло — виявилося! В минуту дано знати командантові сотні, далі в полк. Заряджено, щоб кожний пайку переглянув. Кавалки шкла, дрібні куски заліза, поломані гачки від вудок знайшлися у кожному мішку. Заряджено тоді перевести секцію трупів погинувших коней. У кожного шлунок порізано, у кожному знайдено залізо, дротики й шкло! Подано рапорт по команді. Відмова від присяги людей — коштувала життя чотирьох десятків коней... В уланській бригаді нічого не притрапилося...

Справу загину коней вияснено. Сочевиця з ржавими оселедцями в додаток гусарам до трьох днів наприкрилася. Коли ж такий самісенький харч, замісць сподіваних пасок і ковбас привезли з постачання і на Великдинь, гусарський терпець урвався. Загрозили знятися з фронту цілою бригадою і корпусне інтендантство розгромити!

Штаб корпусу прикрив себе й інтендантство уланською бригадою. Зза плечей хоча й ненадійної, а всеж охорони, сипав гусарам громами та погрозами. Відмова від присяги викликала бурю й вогонь, а домагання українізації бригади одержане Гиленшмидтом другого дня підлили до огню оливи. Генерал Чорний від Круга й Клюка в таємниці сповіщав гусарські полки про всі заходи високих команд бунтівливу бригаду до послуху примусити. Починати ворожу акцію проти гусарів улани Костенка відмовилися. За уланами відмовилися кубанці, за кубанцями третя кавказька. Корпус виковзав Гиленшмидтові з рук! Пята донська корпусного послухала. Її знято з фронту, вказано маршрут в район 16-тої кінної. Та з півдороги дивізія завернула назад на стої становища, певно довідалася про властиву мету походу. Леш з Гиленшмидтом десятки разів денно переговорювали по телефону, потурбовано самого Еверта. На милість Божу прохано здавити бунт у зародку, інакше зникне карність і дисципліна, бунт пошириться по всій третій армії. А гусарська бригада заїдала оселедці з сочевицею, обмірковувала своє надто непевне становище, п і д п а д а л а під впливи кожного дня все гірших чуток, тільки... Миритися не збиралася!

Третього дня Великодня діждалися гусари гостей. Еверт вислав на бригаду шесту фінляндську стрілкову дивізію десь зза Пинська. На неповних дві тисячі складу гусарських полків з півночи, сходу й півдня насувалося тисяч за двадцять піхоти, гусарам зовсім невідомої. Кінні дивізії корпусу проголосили своє невмішання, чи там нейтралітет, з наявними симпатіями до бунтівників. Начальники дивізій кликали до телефону то Ромейка, то Паволоцького, уговорювали не зариватися надто далеко... Що може вдіяти одна бригада, нехай і як дисциплінована, проти міліонів?... Її знищать до ноги, або буде змушена піддатися німцям!... Гірше, що в самій бригаді зачалося роздвоєння. Піднимали голову москвини. За ними й уроженці українських провінцій заговорили про „один котелок і одного ворога, германца". Порозуміли старшини, що з плянами українізації заскоро вихопилися. Для освідомлення вояцтва необхідно немало ще доложити праці, освідомлювати повільно, дати кожному свою окремішність добре зрозуміти і аж тоді братися українізувати всю частину... І по недовгій нараді двох генералів з двома полковниками — рішено Тимчасовому Урядові присягнути. Вище начальство з свого боку обіцяло увесь інцидент кинути в забуття...

(Дальше буде).

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ І КАНАДІЙСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Благословення Святого Отця

ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СКИТАЛЬЦІВ І ДЛЯ ТИХ, ЩО ІМ ДОПОМАГАЮТЬ.

Злучений Український Американьский Допомоговий Комітет повідомляе: Від Комітету Допомоги Українським Збігцям в Італії наспіло потвердження відбору другої посилки допомоги від американських українців (сто міхів одягів та 8 пак взуття). Частину пересланих річей Допомоговий Комітет в Римі відступив та вже переслав українським скитальцям в Австрії. В супровідному письмі до Зл. Укр. Амер. Доп. Комітету у Філядельфії епископ Іван Бучко щераз висловлюе подяку від імені скитальців і додае: „Користаемо з нагоди висилки допомоги Святого Отця для наших скитальців в Австрії і без транспортових труднощів висилаемо і Ваші дари, вважаючи це за особливо щасливу і благословенну обставину, що дари наших заокеанських братів ідуть у супроводі дарів Святого Отця. Святий Отець, жертвуючи свої дари для українських скитальців в Австрії, передае для них також свое особливо батьківське апостольське благословення, а на вістку про рівночасну висилку одягових дарів наших американських братів, передае таке саме благословення і для тих усіх, що на ці дари зложились".

Свого листа преосв. Кир Іван кінчае:

„І я радію цілим серцем тими наявними доказами християнської добродійности і правжньої любови до своїх рідних, що виповнюе шляхотні серця наших заокеанських братів, і в моїх молитвах благаю Бога Всемогучого, щоб надгородив їх усіх по мірі щедрот Свого Пресвятого Серця

„Ще раз і ще раз благословлю Вас Дорогі Браття за Вашу жертвенну працю у звязку з висилкою тих дарів, а через Вас складаю такуж подяку всім тим невідомим жертводавцям, як також усім тим, що жертвували свій труд при збірці і висилці Ваших цінних дарів, і не перестаю просити для Вас усіх найбагатшого Божого благословення".

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

Зразок „правди" в московській „Правді"

Хто мае терпеливість слідити за правдою,- хай призадумуеться над способами воювання московської комуністичної „Правди" проти дійсности. В початках вересня назвала ця газета „політичним ґенґстерством" американського амбасадора Джорджа Месерсмита ніби то за те, що він у незаписаній виголошеній промові до американських ветеранів в столиці Аргентини Буенос Айрес заговорив про експанзію і загрозу комунізму по цілому світі. З цієї ніби — промови американського амбасадора московська „Правда" витягнула висновок, що Месерсмит проповідуе конечність війни з Советами.

Шукаючи за причиною напасти „Правди", дійшли до такого „клубка": Новинку подав 27. серпня нюйорський комуністичний часопис „Дейлі Воркер", одначе цеї новинки не повторила жадна інша газета в Америці. Щойно за тиждень, дня 2. вересня, вчасі пресової конференції з діючим секретарем стейту Діном Ачесоном один вашингтонський корепсондент зовсім припадково поставив запит, чи це правда. Ачесон був здивований такою новинкою і з місця відповів, що він не чув нічого про таку промову Месерсмита. Крім цього він заявив, що треба дуже сумніватися, чи амбасадор міг таке сказати. Треба здогадуватися, що советський кореспондент з Вашингтону вислав про це звідомлення до Москви, бо за два дні московська „Правда" написала, що подае цю вістку „за звідомленням американської преси". А не було ніщо згадане про те, що Ачесон висловив свій глибокий сумнів, чи це правда.

Коли це сталося, почали шукати, звідки „Дейлі Воркер" узяв цю новинку. Показалося, що йому передала якась ніби — робітнича пресова агенція „Федерейтед Прес", покликуючися на вісти не з Буенос Айрес, де саме Месерсмит урядуе як амбасадор і де ця його промова мала бути виголошена, а з міста Ріо де Жанейро, отже із столиці Бразилії, віддаленої тисячі миль на північ від Буенос Айрес. Щойно потім департамент стейту віднісся з запитом до Месерсмита в Буенос Айрес, а той відповів, що він нічого подібного не говорив. Тоді щойно департамент стейту оприлюднив заперечення вістки поданої московською „Правдою" про промову амбасадора Месерсмита, якої він ніколи не виголосив.

Є на світі циніки, які твердять що людина на це мае дар мови, щоб нею закривати свої думки а говорити що іншого. Мабуть з такого самого цинізму комуністи назвали свою газету „Правдою", щоб вона писала хіба те, що в світі вважаеться за „большевицьку правду", а не за дійсну правду.

вости та милосердя ставити й в урядових колах й серед американського громадянства своїх країн. Треба тільки вірити в благородність та справедливість тих країн, а таку ціль осягнути буде можна, як не вповні, то хоч у поважних відсотках.

Новий ґенеральний директор ЮНРР-и Ля Ґвардія обнявши провід ЮНРР-и, що мае незадовго покінчити свое життя, заявив, що його головною ціллю е розпочати позитивну розвязку справи скитальців, себто подбати про їх переселення. Підхід це на сто відсотків влучний. Одначе наступного тижня по цій заяві преса донесла, що ґенеральний директор Ля Ґвардія поїхав до Москви та мав конференцію з самим босом, Сталіном. Про що там говорили, не було донесено, тільки преса донесла, що Ля Ґвардія мав дістати від Сталіна обітницю, що Совети відступлять якусь свою територію на поселення скитальців. Колиб це було правда, а бувший мейор Ля Ґвардія мав на думці розселення там українців, балтів та других скитальців з підсоветських територій, то це булоб тільки болючим розчаруванням як мало новий директор орієнтуеться в справі скитальців взагалі.

Ми переконані, що при его істичнім підході багатьох держав на світі супроти скитальців вирінуть ще інші дивачні пляни, а вкінці появиться плян переселення европейських скитальців в якусь нездорову країну, де їх тисячі вигинуть. До гтоо ми не сміемо допустити.

Дух українського піонірства все живий і українці напевно стократно віддадуть свій довг вдячности цій країні, що їх прийме. Праці українські скитальці не бояться, одначе нашим обовязком заокеанських українців е подбати, щоби їх праця принесла користь їм та гостинній країні, а не кінчилася на поголовнім вимиранні тих ідеалістів, гонених за свою ідею.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИЧ.

На підтримку праці Українського Конгресового Комітету.

На Мирову Конференцію зїхалися відпоручники з цілого світа.. Кожний нарід хоче себе належно представити і на випадок потреби боронити. Україну з ласки Сталіна заступае невигласок Мануїльський. Він не говорить так, щоб Україні помогти, але так, щоб українському народові зашкодити і то не лише тим, що в Европі, але й тим, що поза рідним краем, напр. в Канаді та Злучених Державах.

Сталін з товаришами знищили століттями придбане українське культурне добро, яке було спільною скарбницею всіх українців, де б вони не жили. До того належить теж і добре імя України. Молотов у Парижі пописуеться большевицькими штучками і тому висувае Мануїльського на таку роботу, яка йому не до лиця перед світом. Ще може статися таке, що він скаже Україні й Білорусі викликати війну проти Америки й Великої Британії, а тоді Росія піде ніби в обороні України.

Американці це люди гостинні й тому до них вислав Сталін якусь ніби то українську культурну делегацію в Канаду й Америку. Ця делегація знову ограблюе добре імя канадійців та американців українського роду, так як Мануїльський це робить на міжнародніх конференціях.

Український Конгресовий Комітет вислав свого відпоручника на Мирову Конференцію до Парижа, щоб там запротестувати проти виступів Мануїльського і інших. Ми тут мусимо зробити тесаме й отворити кому слід очі на справжню місію отої „культурної" ніби-української місії.

На таку працю не треба жалувати гроша. Так і розуміють наші люди з нашого Дітройту, іменно ті, що зорганізували з наших товариств так звану філію Українського Конгресового Комітету, а ці товариства складають по $25 річно членської вкладки. Досі зложили: Український Політичний Клюб в Норт Дітройті, Союз Українок від. 25, тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 92 У. Н. Союзу, а від. 5 Союзу Українок теж обіцяв дати, одначе ми на їх конто вже висигнували $25 і разом вислали $100 до У. Конгресового Комітету на пильну працю. Взиваемо й інші товариства, щоб негайно склали жертви, бо потреба нагла!

Йосиф Крупка, секр.

БРИДЖПОРТ, КОНН.

З весілля на допомогу.

Наш місцевий допомоговий комітет пильнуе нагод для допомогових збірок. Так от мали ми весілля Емілії Гливи, свідомої дони загально знаної нашої громадянки Анастазії, вдови по покійнім Івані. На весіллю сама мати заохотила перевести збірку на допомогову акцію, яка принесла $42.50, котрі то гроші перебрала касіерка нашого комітету для висилки до ЗУАД. Комітету в Филаделфії. Треба признати, що наслідники покійного Івана Гливи йдуть його слідами і памятають на народні цілі, як і він це за життя робив. Шкода лише, що небіжчикові не довелося діждати щасливої хвилі, коли то його доня стала під шлюбний вінець.

Зогляду, що в дописі з 23. червня, при згадці про висилку збірки до ЗУА Допомогового і до Українського Конгресового Комітету я не згадала, що це було в імені ісцевого Українського Допомогового Комітету, то напрявляю цю помилку тепер. Імен тепорішніх жертводавців не записано.

Анастазія Бих.

Англійська преса про Україну

(За Українською Інформаційною Службою, Лондон).

(за час від 15-го до 31-го липня 1946 р.)

„Таймс" (30. 7.) доносить, що Польща задумуе виступити перед державами з доманганням деяких „поправок" в її нових західних границях. Маючи тепер 320 миль побережжа (замісць 60 давніших) і три великі порти — Данціґ, Штетин і Ґдиню — і з десяток менших — Польща думае стати визначною морською державою, що своїми портами змогла би забезпечити потреби Чехії, **а пізніше України** і Австрії. Як бачимо, ідеї „історичної Польщі" не вмерли навіть в головах польських комуністів, які тепер рядять у Варшавськім уряді.

„Скачмен" (27. 7.) приносить лист до редакції Джана Ф. Стюарта, містогол. Шкоцької Ліги Свободи Европи. Він говорить про 160 міліонів народів европейської цивілізації, які опинилися під советським ярмом і які твердо висловили свою ворожість до російського панування. **До тих народів Стюарт зачиняе і „сорок міліонів українців, які не е ані росіянами, ані азіятами, лише культурними европейцями-християнами,** народом дуже старої і великої цивілізації, якого власний республіканський уряд повалили большевики, але який ніколи не виявив своеї згоди на большевицький режім". Без свободи всіх тих народів, включаючи Україну, не буде мира в світі.

„Даблет" (27. 7.) займаеться справою біженців в британській смузі. і протестуе проти нового розпорядку, за яким УНРРА не мае годувати і охороняти тих біженців, які е „военними злочинцями або колаборантами", — застереження мабуть подиктоване впливами большевиків, що всіх біженців ділять на фашистів і антифашистів, при чім антифашистами е ті, які хочуть повертати до своеї країни,. окупованої Советами, а ті, які не бажають вертати під СССР, е „военні злочинці, колаборанти". Часопис наводить факт заборони в Німеччині одного часопису, видаваного одним „східно-европейським журналістом з 26-літнім стажем, який видавав протягом пяти літ тайну протинімецьку часопис, — заборони лише за те, що він писав проти большевицького уряду, що тепер править в його країні. За кару, цього журналіста штаб редакції і адміністрацію позбавлено харчових карток УНРРА.

„Фрі Юроп" (за липень) в статті про збігців м. і. пише — „Совети претендують, що горожани анектованих ними земель е советськими горожанами і яко такі мають повернутися „на родіну". Але згідно з советським карним кодексом, вже сама втеча заграницю розглядаеться як державна зрада і **караеться смертю.** Кожна ж країна, яка спротивилася б видачі отих „советських горожан", зараз же окричуеться реакційною країною і охоронницею военних злочинців. Зрозуміло, що СССР, волів би не лишати поза своїми границями свідків тих страхіть, яких допустилися Совети в тих нещасливих країна, але це ще невистарчаюча причина, щоби видати цих біженців у руки їх гнобителів лише тому, що демократичний світ з конечности визнав **де-факто** легальність отих советських завойовань... **Це саме відноситься до українців, для яких поворот значив би щонайменше каторжні примусові роботи".** Часопис домагаеться, щоби біженці найскорше стали корисними горожанами тих країн, в яких вони хотіли би оселитися. Автор чекае полагодження цієї справи в дусі християнської цивілізації Европи.

„Віклі Ревю" (25. 7.) приносить статтю-замітку під заголовком „Ґерілля в Росії". На підставі оповідань жидів і поляків, що прибули з СССР до Польщі, часопис пише про широкорозгалужену проти-советську повстанську акцію, і то не лише на територіях свіжо-анектованих Москвою, але і на тих, що належали до імперії ще перед 1939 роком. „Згідно з тими оповіданнями (прибулих жидів і поляків), в деяких місцевостях повстанська діяльність набирае розміри невидані. навіть підчас війни, коли повстанці виступали збройно проти німців. Численні, добре екіповані загони оперують **на захід від залізничної лінії Петербург-Москва.** Сильна повстанська акція відбуваеться в районі **Брянських лісів, на Білій Русі, в Надволжанських провінціях, в західних областях України і на Закарпатті.**

Спеціяльно добре організовані й узброені повстанські загони на Україні. Вони мають свої власні бази постачання і навіть школи для старшин і оперують під одною обеднаною командою. Советська влада практично не мае контролі над тими районами, обмежуючись лише на міста і залізничі станції. Гірські переходи в Карпатах можуть перейти лише сильні військові відділи, добре узброені панцирними автами і артилерією. Повстанські загони головно складаються з дезертирів червової армії. Серед цих загонів е дуже багато партизанів, що билися проти німців.

Для поборювання повстанської акції, Совети вживають відділи поліції Безпеки і НКВд. Регулярна армія уважаеться непевною для цієї акції.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

20. вересня 1906. р.

МАКСИМ ҐОРКИЙ ПРО АМЕРИКАНСЬКИХ МІЛІЯРДЕРІВ.

Французька газета „Матен" надрукувала статтю Максима Ґоркого з жартами про американських міліярдерів. У ній пише Ґоркий: „Мені здавалося, що люди, які мають стільки грошей, не можуть бути похожі на звичайних смертельників. Кожний мусить мати принаймні три животи і 150 зубів. Я гадав, що кожний такий міліярдер щоденно від ранку до пізної ночі нічого не робить, тільки їсть, а коли вже не мае сили їсти, то слуги заносять його на постелю... Одначе, уявіть собі, як я здивувався, коли пробував раз у такого міліярдера. Передо мною сидів худий, сивий дід, бритий, лисий, одягнений як усі люди. Усього золота на ньому тільки, що перстень, годинник і пломби в зубах.

„Ви міліярдер?" — спитав я, не вірючи своїм очам. — „Так" — відповів він. — „А кільки ви мяса їсьте підчас сніданку?" — „Зовсім не їм. Увесь мій сніданок складаеться з половини бросквини, яйця і горнятка кави". — „Але скажіть мені, кільки разів на день ви їсьте?" — „Два рази: снідаю й обідаю. Мій обід складаеться з зупи, білого мяса, овочів і чорної кави". — Мені важко було повірити — пише Ґоркий. Але ще запитався: „Щож у такому разі ви робите зі своїми грішми?" — „При їх помочі я здобуваю другі гроші...".

УКРАЇНЦІ У ВАНКУВЕРІ, Б. К.

Пише Мирослав Стечишин з Ванкувер, у Британш Коломбії, у Канаді: У Ванкувер українців лише мала громадка, та всетаки вони зійшлися 9. вересня на мітинг і заложили товариство, яке назвали „Українським Клюбом". Клюб міститься в кімнаті 17 будинку під ч. 472 Александрія Стріт. Тут е такі часописі „Свобода", „Воля", „Громадський Голос", „Свобода" (гал.), „Гайдамаки", „Промінь", „Л. Н. Вістник", „Читальня", „Громадська Думка", „Украинскій Вестнік". До заряду на один рік вибрали Гр. Беґара, як предсідника; а Мир. Стечишина, як секретаря. Бизнесові засідання „Клюбу" відбуваються першої неділі кожного місяця.

РЕВІЗІЯ И АРЕШТУВАННЯ В РЕДАКЦІІ „ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ".

„Кіевская Заря" доносить, що дня 30. серпня б. р. коло 6 год. ранку в поміщенні редакції українського щоденника „Українська Думка" явилася поліція й жандармські урядники в цили переведення ревізії. Ревізії б ли теж переведені в мешканні завідателя книгарні „Кіевской Старіни" д. Степаненка, в друкарні Н. А. Гірича, де печаталася „Громадська Думка" й у д. Виноградової, котра занималася перекладами. Редактора „Г. Д." Мтушевського не було тоді в місті, то поліція перевела ревізію в його заступника Єфремова. В мешканні співробітника Жука найдено нелегальну літературу і його арештували, так само, як і співробітника Хохлича. Всіх в редакції зревідовано 10 осіб, арештовано ще співробітника Квасницького і Воронина і одну дівчину. В год. 6 поліція запечатала льокаль „Думки" і поставила городового на сторожі.

Американська делегація на Мировій Конференції в Парижі

Паризька мирова конференція, що почалася 29. липня, була скликана радою міністрів заграничних справ Злучених Держав, Великої Британії, Совєтського Союзу, Франції та Хіни. Цю конефренцію було скликано для того, щоби вислухати вказівки малих держав, які воювали з Німеччиною та її сателітами в Европі, що до мирових договорів, які виробили Злучені Держави, Велика Британія, СССР та Фрацнія для Італії, Румунії, Болгарії, Мадярщини та Фінляндії.

Делеґатом від Злучених Держав на ту конференцію та провідником цілої делеґації, що складається з яких сто осіб, фахівців в справах політичних, економічних, военних та правничих, є секретар державних справ — Джеймс Ф. Бирнс. До призначення на пост секретаря державних справ, Бирнс був „помішником президента" при Ф. Д. Рузвелті, директором Бюра Военної Мобілізації, членом Найвищого Суду Злучених Держав та сенатором з Південної Каролайни.

Двома головними дорадниками секретаря Бирнса є сенатор Там Коннелі з Тексасу — демократ та голова комітету заграничних справ — та Артур Г. Ванденберг, з Мишиґен, визначний републиканець — член комітету заграничних справ. В день відїзду секретаря Бирнса на мирову конференцію в Париж, він заявив: „Ми всі працюємо разом не як члени якоїсь політичної партії, чи якогось урядового відділу, ми працюємо разом як американці. Ми поділяємо одну думку, що Америка ніколи не повинна вертатись до ізоляції. Хоч шлях до міжнародньої співпраці може бути дуже тяжким, ми знаємо, що ізоляція не дасть безпеки".

Заступником секретаря Бирнса на мировій конференції є Джеймс Климент Дан, недавно призначений абасадором до Італії. Він є на дипломатичній службі з року 1919; був помішником секретаря державних справ в европейських справах; членом американської групи на конференції в Домбартон Овкс, дорадником американської делегації в Сан Франсиско та заступником американського представника на нарадах міністрів заграничних справ.

Правничим головним дорадником на мировій конференції є Бенджамин Коген, який виконував те саме важне завдання на нарадах міністрів заграничних справ у Парижі року 1946, в Москві р. 1945 та в Лондоні р. 1945. Ще до того Коген супроводив президента Трумана на конференцію в Потсдамі, був у складі американської групи на конференції в Домбартон Овкс, помічником директора Бюра Економічної Стабілізації та дорадником американського амбасадора у Великій Британії.

Спеціяльним дорадником секретаря Бирнса в справах економічних є Вилйем Л. Клейтон, помішник секретаря державних справ в питаннях економічних. Він вступив на державну службу в часі війни. До того був одним з найбільших світових тоговців бавовною. Його вважають чи не найкращим фахівцем в питаннях заграничної торгівлі Злучених Держав.

Дорадниками Бирнса в справах політичних є: 1) Джеферсон Кафері, американський амбасадор у Франції, раніше був амбасадором у Бразилії, Кубі та Колумбії; член аериканської делегації президента Вилсона на Версайській Конференції року 1919; 2) В. Аверел Гарімен, американський амбасадор у Великій Британії, бувший амбасадор в СССР, один з найбільших залізничих магнатів в Злучених Державах, та 3) генерал-лейтнант Волтер Бедел Смит, американський амбасадор в СССР, бувший визначний голова ґенерального штабу генерала Айзенгавера в часі війни.

Головними военними дорадниками Бирнса є: 1) бригадний генерал Джезмонд Д. Болмер, який був з американським військом на европейськім фронті; 2) бригадний генерал Джордж А. Линколн, голова стратеґічного, політичного й оперативного відділу генерального штабу военного департаменту, та 3) бригадний генерал Джан К. Ґергарт, помішник военного аташе при раді заграничних міністрів.

Завдання секретаря Бирнса та його штабу на мировій конференції в Парижі ясно означені догодами Злучених Держав з іншими великими державами, наприклад догодами, накресленими на конференції у Потсдамі, чи на різних нарадах міністрів заграничних справ. Крім того становище Бирнса на конфереції відповідає ролі Злучених Держав у започаткованні Обеднаних Держав та участи в цій та в інших міжнародних організаціях, що мають за ціль втримання миру й добробуту всіх народів.

Загальна рада — ФЛІС.

Vital Need for Wacs as Laboratory Technicians

To meet the critical shortage of skilled personnel in hospitals, personnel centers, and headquarters installations, a program has been inaugurated by the War Department to re-enlist former Wacs. Hospital laboratory technicians such as Private First Class Eleanor Pearson, of Fitchburg, Mass., above, are in demand. Upon re-enlistment, former Wacs can volunteer either for the duration of the war plus six months, or until June 30, 1947, unless sooner relieved for the convenience of the Government. They can also retain the rank held at ...

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від 342, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 22-го вересня, в годині 2. пополудн, в галі церковній. Просимо всіх членів прийти на час. — І. Саврак, предс.; А. Скоципець, кас.; І. Маркович, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 12. вересня 1946 року помер у 70. році життя

МИХАЙЛО КОНИК,

довголітний член Бр. св. с. Николая, від. 104 У. Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж.

Покійний вступив до Союзу в 1907 році. Походив зо села Малява, повіт Добромиль, Зах. Україна. Полишив у смутку жену Гелену і 5 дітей: 3 подружені доньки і 2 сини: Йосифа і Івана, та 7 внуків.

Похорон відбувся 14. вересня з погребового заведення до гр. кат. церкви і на цвинтар при участи родини, Бр. св. О. Николая і знайомих. — В. Й. П.!

М. Зельнак, секр.

Дня 12. липня 1946 р. помер у Бріджпорт, Н. Дж.

МИТРО КОВАЛІВ.

Покійний родився в 1891 р. в селі Ляховичі, повіт Журавно, Західна Україна. Був в Американській Армії і перебув 4 роки на фронті першої світової війни. Полишив у смутку жену Марію і 2 дітей: дочку Ольгу і сина Михайла. Похорон відбувся 15. липня. Похорон відправив о. Павловський, парох української правосл. церкви в Мілвіл, і Американські Ветерани на Overlook Cemetery. — В. Й. П.! (ог.) Г. Т.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Люблин, Вис. — Марія Ґвязда склала на допомогу при збірці вчасі зборів $10.

ПОШУКУЮТЬ

ПОШУКУЄ ЖЕНИ БРАТА
СТЕПАН ГРУБЯК,
син Яна і Катерини з Щуприкав, літ около 50, виїхав до Америки 1913 року і знаходиться в Шікаго, Іллиной або Дітройт, Міш.

РОМАНЧУК СТЕПАН
з женою АННОЮ з дому ГРУБЯК, дочка Яна і Анастазії Цуприков з Коломиї, Галичина. Знаходяться у Німеччині. Адреса:
(13a) REGENSBURG, GANGHOFEN, SIEDLUNG.
Immebman Str. 3, Bayern, U. S. Zone, Germany.

ЗМІНА АДРЕСИ

МОЯ НОВА АДРЕСА:
N. MAKSYMOWICH
1784 West Avenue,
Corner 18th Street,
Miami Beach 39, Fla.
Phone: 5-7786.

ТАРЗАН, ч. 1452. Заговір дляратунку.

Коли Тарзан зрозумів страшну небезпеку для Діяни, він змовився з Банту, як дістатися до святині.

„Вернися до святині, Банту! Удавай, що ти ще загіпнотизований. Я буду ждати на дворі за воротами, аж поки ти будеш міг мене впустити.

Міжтим у святині Зондо приготовлявся, щоб ще додати одну точку до репертуару Діяни.

Коли Діяна вже була готова вступити на линву, Банту, який придивлявся збоку, зміркував, що шнур не витримає тягару її тіла.